Aan de leden van de Gemeenteraad

Domein Samenleving
Maatschappelijke Opgaven
Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie
Katrien Buijsse
Telefoon
14 010
E-mail
info@lansingerland.nl
Website
www.lansingerland.nl

Verzenddatum 12 februari 2019
Ons kenmerk U19.00958
Uw brief van

Onderwerp **Motie 'Onze (jeugd-)zorg houdt niet op bij 18 jaar'**

Geachte raadsleden,

In deze brief informeren we u over de stand van zaken van de motie ‘Onze (jeugd)zorg houdt niet op bij 18 jaar’ (M2017-57). Deze motie is op 30 november 2017 unaniem aangenomen door de gemeenteraad. Met deze motie wordt het college opgedragen om onderzoek te doen naar de omvang en samenstelling van de (potentiële) doelgroep in Lansingerland en een plan van aanpak te presenteren ten behoeve van structurele vervolgzorg voor jongeren die jeugdinstellingen en pleegzorg verlaten.

Samenvatting motie
Bij het bespreken van het bestemmingsplan Groenzoom (BR1700116) met de raad zijn meerdere zienswijzen ingediend waaronder één van een inwoner die een gezinshuis exploiteert voor kinderen met een indicatie voor specialistische jeugdhulp. De indiener had plannen om een nieuwe woning te realiseren voor jongeren die na hun 18e levensjaar geen andere passende woonruimte hebben. Dit alles vormde de aanleiding voor de motie ‘Onze (jeugd)zorg houdt niet op bij 18 jaar’ (M2017-57).

In de motie wordt gesteld dat kwetsbare jongeren tegen verschillende problemen aanlopen als ze 18 worden zoals het stoppen van hulp, het wijzigen van instelling, het stoppen van een toelage voor pleegzorg. Ook moeten ze vaak verhuizen en liggen, aldus de steller van de motie, criminaliteit en prostitutie op de loer. In de motie wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende kwetsbare groepen jongeren.

Context en complexiteit thema: zorg voor jeugd op het grensvlak van volwassenheid
Als gemeente hebben we een verantwoordelijkheid voor onze jeugdigen vanuit de Jeugdwet. Maar kwetsbare jongeren krijgen niet altijd (alleen) ondersteuning vanuit de Jeugdwet. Zij kunnen, afhankelijk van de aard, complexiteit, intensiteit en ontwikkelkansen ook zorg en ondersteuning krijgen vanuit de Zorgverzekeringswet (Zvw) of de Wet langdurige zorg (Wlz). Als een jongere 18 jaar wordt zijn er verschillende scenario’s mogelijk, afhankelijk van het wettelijke kader van de aanwezige hulp en ondersteuning. Voor de verschillende wettelijke kaders zijn verschillende (overgangs)regelingen.

Jeugdwet
De Jeugdwet geldt in principe tot 18 jaar. Als een jongere voor het 18e jaar specialistische jeugdhulp ontvangt kijkt de zorgaanbieder – samen met het gezin en een jeugdconsulent– naar passende vervolgzorg. Dit gebeurt ruim voordat de jongere 18 jaar wordt. Er zijn uitzonderingen waarbij een jongere nadat hij 18 is geworden nog jeugdhulp kan ontvangen. Voor pleegzorg geldt dat de indicatie sowieso geldig is tot 21 jaar. Dit is een wijziging in de Jeugdwet die sinds 1 juli 2018 van kracht is.

Wet Langdurige zorg (Wlz) en Zorgverzekeringswet (Zvw)
In de Wlz blijft de indicatie gelden als iemand 18 jaar is. De jongere die in een instelling verblijft, moet meestal wel verhuizen naar een volwassenenafdeling of naar een andere instelling. Voor de Zorgverzekeringswet ligt het anders: als een jongere 18 jaar wordt moet hij zelf een verzekering afsluiten. Niet alles wordt meer vergoed vanuit de basisverzekering, zoals tandheelkundige zorg. Persoonlijke verzorging en verpleging blijven wel gewoon vergoed vanuit de Zvw.

Maatwerk is nodig
Het komt vaak voor dat een jongere met jeugdhulp na zijn 18e jaar begeleiding vanuit de Wmo krijgt. Maar soms moeten jongeren vanaf hun 18e jaar een beroep doen op de Wlz of de Zvw. Ook speelt mee wat er vanuit het netwerk beschikbaar is en wat de aard en ernst van de beperking of stoornis zijn. Voor inwoners bij wie wij als gemeente betrokken zijn kunnen we garanderen dat de overgang naar het volwassen regime zo soepel als mogelijk verloopt en de gemeente hierin haar verantwoordelijkheid neemt. De jeugdconsulenten en wmo-consulenten hebben hierin een belangrijke rol en doen er alles aan om onze inwoners tijdig te ondersteunen en te begeleiden in de overgangsfase. Zo houden, waar mogelijk, jeugdconsulenten bij het maken van een ondersteuningsplan van cliënten in de tienerleeftijd rekening met het adviseren van een keuze voor een zorgaanbieder die ook volwassenen begeleidt. Met name voor jeugdigen met een vermoedelijk langere beschikkingsduur is dit belangrijk. Zo kunnen cliënten hun begeleider/behandellocatie behouden ondanks dat de wettelijke grondslag wijzigt van Jeugdwet naar Wmo.

Verkenning naar de combinatie zorg en huisvesting voor jongvolwassenen in Lansingerland
Hierboven legden we uit hoe het wettelijk kader eruit ziet voor alle kinderen met ondersteuning. De motie vraagt specifiek aandacht voor de groep jongeren die niet thuis kunnen verblijven. In de motie wordt gesproken over 110 jongeren, daarvan gaat het om slechts een klein gedeelte per jaar dat 18 jaar wordt én woonachtig is in een pleeggezin/gezinshuis (11) of jeugdhulpinstelling (6).
Binnen Lansingerland bestaan diverse vormen van ondersteuning voor jongeren en jongvolwassenen in de combinatie zorg en huisvesting. Sommige jongeren hebben begeleiding, structuur en toezicht nodig. Dan is wonen in een jeugdinstelling, pleeggezin of gezinshuis een oplossing. Andere jongeren kunnen meer zelfstandigheid en verantwoordelijkheid aan, maar hebben daar nog wel enige hulp bij nodig. Een kamertraining, begeleid wonen of beschermd wonen zijn dan beschikbare vormen van ondersteuning. Tot slot kunnen jongeren ook zelfstandig wonen met ambulante begeleiding. Een tussenvorm zijn initiatieven zoals Centraal Wonen en Buurtcirkels waarbij jongeren wonen in een sociale omgeving en andere inwoners een oogje in het zeil houden met begeleiding van een zorgaanbieder. Dit soort initiatieven zijn er in Lansingerland nog niet.

Conclusie van de verkenning in Lansingerland
De continuïteit in de ondersteuning aan onze inwoners die 18 jaar worden is op orde is en we hebben hier goed zicht op. Wel zien we dat huisvesting een uitdaging vormt in Lansingerland en wordt een gemis aan betaalbare woningen ervaren. Dit geldt voor jongeren zonder hulpvraag die uit huis willen maar zeker ook voor kwetsbare jongeren. Een gevolg daarvan zou kunnen zijn dat jongeren langer in

jeugdhulp blijven dan strikt noodzakelijk. Ook kunnen jongeren zich gedwongen voelen om naar een stad te verhuizen voor kamertraining of begeleid wonen. Hiermee verdwijnt de jongere uit zijn vertrouwde, sociale omgeving en dit kan, zeker bij kwetsbare jongeren, negatieve gevolgen hebben. De komende periode verkennen we dit vraagstuk samen met 3B Wonen en zoeken we naar oplossingen zoals nieuwe woonconcepten. Ook zullen we op dit onderwerp uitgangspunten formuleren en deze in de nieuwe woonvisie opnemen.

Tot slot
Met bovenstaande gaven we invulling aan de motie ‘Onze (jeugd)zorg houdt niet op bij 18 jaar’. De motie beschouwen we hiermee als afgedaan. Wij informeren u bij relevante ontwikkelingen opnieuw over dit onderwerp.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

Lucas Vokurka
Secretaris

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester